

Anaeroobne külv (haavaeritis, punktaadid, hambajuurekanali materjal, koetükid)

Mikrobioloogia osakond

Anaeroobsed bakterid on mikroobide rühm, mille ühiseks omaduseks on suhteline hapnikutalumatus, sellised mikroobid ei ole võimelised kasvama õhu või 10% süsihappegaasi (CO₂) atmosfääri tingimustes.

Anaeroobsed mikroobid koloniseerivad inimese limaskesti ning vähemal määral nahka, nende hulk ületab aeroobsete mikroobide hulka 100–1000 korda. Anaeroobsete mikroobide sattumine limaskestadelt keha steriilsetesse piirkondadesse võib põhjustada infektsioone.

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Proovinõu	eSwab vedela transpordisöötmega katsuti
Säilivus	2 päeva toatemperatuuril
Proovinõu	Madal transpordisöötmega katsuti
Säilivus	Toatemperatuuril üks päev

Abstsessid, punktaadid: desinfitseerida punktsioonikoha nahk. Punkteerida, aspireerida materjal süstlasse. Kui abstsessi punkteerimisel on eritus vähene, süstida sinna steriilset füsioloogilist lahust ning aspireerida see tagasi süstlasse. Eemaldada eSwab vedela transpordisöötmega katsutilt kork, süstida 1 ml materjali katsutisse.

Haavaeritis: haava pind puhastada steriilse füsioloogilise lahusega, eemaldada nekrotiseerunud kude (sisaldab leukotsüütide poolt juba surmatud mikroobe ja detriiti). Parimaks materjaliks haavast on süstlaga võetud aspiraatsiooni või koetükid. Kui nimetatud materjali pole võimalik saada, võtta proov tampooniga haavast võimalikult sügavalt.

Hambajuurekanali materjal: sondi abil võtta materjal juurekanalist võimalikult sügavalt, suruda sond otsapidi söötmesse (madal transpordisöötmega katsuti).

Koetükid: suruda steriilsete pintsettidega madala transpordisöötmega katsuti söötmesse.

Analüüsi tegemise aeg: tööpäeviti (esmaskülvid ka nädalavahetustel)

Analüüsimeetod: külv anaeroobide agarile (selektiivne ja mitteselektiivne). Kultiveerimine anaeroobses keskkonnas. Tekitaja samastamine ja ravimitundlikkuse määramine. Lõplik vastus: negatiivne 5.–6. päeval, positiivne koos tundlikkusega 7. päeval (*Actinomyces spp.* korral kuni kaks nädalat).

Näidustus ja kliiniline tähendus

Anaeroobse infektsiooni kahtlus (ebameeldiva lõhnaga eritis haavast, kudede nekroos, abstsessid, gaasi teke kahjustatud kudedes, infektsiooni allumatus ravile ainult aeroobidele toimivate antibiootikumidega, infektsiooni tekkekoht lähedal normaalselt anaeroobidega koloniseeritud limaskestadele, mikroskoopia leius erineva morfoloogiaga mikroobid, mis aeroobselt välja ei kasva).

Võimalikud vead: proovi võtmine antibakteriaalse ravi foonil, vead säilitamisel ja transpordil.

Krista Lõivukene

Muudetud 28.09.2021